

Սերգեյանը թէպէտ հուշում էր. մէսինէ վէ խորհրդակցութիւնէ գարշը կէլեճէք իմիշ:

ՀԱՆՔ ՀԱՅՐԱՐԸ ԹԵՂԻՔԵՆԻՆԻ

Բերդէվերանդա նամիթալիա դադէ. թասը Եարգըն անվալը հազընտինտէն պահս իթտիլի սըրատա մուհարէպէ շիմտիեէ գատար տէվլէթի Ալիեէ իլէ Բուսիա պէյնիտէ մահտուտ գալտըղը իլին Էւրօքատա ումուսի պիր մուհարէպէ թէհիլքէսինին էօնիւ ալընմըշ տըր իթիգատընտա պուլունանլարա հէմէթեհար օլմատըղըն պէսան իթտիքտէն սօնրա շէօյլէ իլալէ իլէմիշ տիր. Էշուրաքըն նազարը տըգգաթա ալմալըղը քի տայիմի պիր սուլէ ազա օլունմազտան էվլէլ Բուսիա իլէ պիրլիքտէ մուհարէպէ իտէն ուֆագ տէվլէթիլի եէնի պիր հալէ վազ իթմէք լազըմ կէլեճէք տիր, վէ զանն օլունա. մազ քի Մէմէքէթէյնիլէր պազը իտտալարընտան վազ կէսինիլէր: Մէյտանը հարպտա գարշը պէ գարշը ետլընը պուլունան իքի տէվլէթիլէր, մուհարէպէեէ խիթամ վիրիլիթի վազըթ տիրօմաթարըն եէշիլթրաքէզաք էօնիւտէ տախի եալընըզ գալապիլէճէք. լէր մի, Պուլարիսթանտա վէ Ասիատա մուհարէպէ վուգու. պուլունուղու զէման սապր իտիպ ուզագտան սէյրեհ օլան Էւրօքա գապիլէթօլարը մաղուպ օլա. նըն արազիսի թագսիմ օլունտուղու վազըթ երին ուզագտան սէյրեհ օլա. պիլէճէքէլէր մի, Խայրի, Կէրէք Բուսիա վէ կէրէք տէվլէթի Ալիեէ, Ինկիլթէր. րա, Ալմանիա, Յրանա, Իթալիա, վէ Ավսթրիա եւ խօշնուտ իթմէեէ մէնպուր օլանգալար. վէ իշթէ օ վազըթ Էւրօքատա ումուսի պիր մուհարէպէ թէհիլքէթիլի աղըրաշանգ տըր: Ալմահիլքէթիլի տէ պուլունմըզտա եանըմըշ օլալըմ, ֆագաթ բէք գօրգարըզ քի կիւճ հալ իլէ էօնիւ ալընպիլէն ու. մուսի մուհարէպէ իլք պահարտա տէհիլթի սուրէթտէ բաթլազ վլըմէսին:

Մագամը մուալայի Ալէքեալթէնհահի ճահիպի ալիսինտէն Պուլարալարա խիթա. պէն նէլր օլունան իլաննամէ տիր:

Պուլարալար:

Պուլունա տըրտան պէրու տէվլէթի Ալիեյի Օսմանիեէնին թահթը հիւքիւմէթի բէտէրանէսինտէ հուրի. եէթ վէ տիեանէթ վէ միլիեթիլիգտէն քէմալի սէրպէսթի վէ էմիեթի իլէ իսթիֆատէ իթմէքտէ, վէ էհիլ Խայրա գօմիւլարընը իլէ գարտաշանգտան կէսինիլէք, վէ պիլա մանի վէ մէգա. հիմ քիսպ ու քեարընըլա իշթիլալ իլիեէթէք, պիր պախիթեար ֆամիլ. եանըն նիւմուսէյի մէսուտէսինի տիւն. ետա եէօթթէրմէքտէ իտինիլ. Տէվլէթիմիլին իգտամ վէ հիմմէթի իլէ գիրաթ վէ մէարիֆ վէ սանայիտ վէ մէմէքէթիմիլին թէմիլէյի մէսալի. հիլէ իշթիլալաթ թէրազլընթընը. զըն սատընը ալէմ կէօրմէքտէ, վէ քիլիսէնիլին ումուրունտա տէվլէթէ ալիտ օլան թէհիլթի վէ մուալէնթա քէմաեէնպադի իճրա գըլընմագտա օլտուղունտան, մաթպուլի մուֆաթալա. մընըզ էֆէնտիլիզ հազըթիլէրի սիլլէր. տան տահա զիեատէ էսէրի սատագաթ վէ իսթիգամէթ պէքլէր իքէն, իլլէրիսիգտէն պազըլարը էրպապը զարէզ վէ ֆէսատըն սէօլլէրինէ ինանըպ, թա. իրիլ իսթիգամէթ վէ իրիլա ճուլիտէն իւճու, վէ սէմթի շէգամէթ վէ իսեա. նէ սիւլուք իլէ, պիլթիւն ալէմի միւ. թէհիլթիլ վէ միլթեանճիւպ իլլէտիլէր. վէ ինանիեթէ եագըլմաեան մուա. մէլաթը զատարանէ իլէ Բատիլա զէ

վէլինիլմէթիլէրին մահղուն վէ տիլուսն իլլէտիլէր: Օ մագուլէ սատէտիլէր պիր քէրրէ էթրաթլարընա պագըզ, քէնտիլէրի սէատէթի ճալիլինտէ կէս. թէրիլէն պիր թագըմ միլէլ վէ ագլա. մըն շէքտիլէրինէ, վէ հուրիեէթ վէ սէրպէսիլիեթիտէն տէրէճէյի մահղուն. միեթիլէրինէ վէ գալմիլէթ. վէ միլիեթի սէօլլէրինին նէ մագուլէ էֆէքար վէ նիեթիլէն սէմի զաֆլէթիլէրինէ իյսալ իտիլիկինէ վագըթ օլալտըլար, անլէր տախի սայրի հէմէհիլէրի կիպի, նա. իլ օլտուղարը նիլմաթըն գատար ու շիւքըրին պիլէրէք, տայիլէյի սատա. գաթ վէ իսթիգամէթտէն սէրմ ու ին. հիւրաթ իթմէզ, վէ մէմէքէթիլին իա. իապիլէթիլէն սէպէպ վէ ալէթ օլմազ. լար իտի, Լաքին ճէնապը Հագգա շիւքը իտէրէք, վէ սիլլէրի սիլլայիլ իլլէեթէք, ճիւլլէթէն իլան իտէրիմ քի, օ միսիլիւ գընսա պէյնիլէրին տաէտի, էքսէրիեթիլինիլէրի նիւպէթիլէ, շէյի գա. լիլ հիւքիւմէթէ գալտըլար:

Ատըճգա, մալիւմիւնիլ օլուն քի, թէպաիեթ վէ ուպուտիեթի իլէ միլթիլիլ օլտուղունուղ Բատիլաշը. մըզ էֆէնտիլիզ հազըթիլէրի էօյլէ պիր շէֆիզ վէ ընհիմ հիւքմտարը մատտէլէթ սատար տըր քի, քէնտուէվ. լատը մագամընտա օլան թէպատըն. տան պիր ճիւլի գալիլին ճէհալէթիլէ թարիգի նէնաթ վէ սէլալմէթտէն ին. հիւրաթ իթմէսիլլէ, սայրիլէրի իւզէ. իլինտէն նազարը շէվգաթ վէ հիւր. մէթիլէրին իսգաթ իթմէյի ընվա կէօր. մէք շէօյլէ տուրտուն, տամէնի աֆվ ու ամանէ սարըլան էրպապը ճէրայի. մի պիլէ քէմալի մէմուսիլէթիլէն աֆվ վէ սաֆհ շահանէլէրինէ մագհար պու. եուրուրար, իմտի, հէմէհիլէրիլիգ. տէն պազըլարըն միւրթէքիլ օլտուղարը ճիւնաեթըն պիլիլ. քիւ. կինտէն իսվլէթ թապիլէթիլէ, իսանէ վէ գարիլէրինիլ թէքը իտէրէք, տաղ. լարա շէքիլիլ օլանլարը պա իրատէ. իլ սէնիլլէ վաթան վէ մէվալէրինէ ալտէ. թէ տալթ իտէրիմ, իհսան պուլուն. լան Գանունու էսատի ճիւլլէրին տհ. վալը հազըրէ վէ աթիլէսինիլ թէէմին իթմիլ տիր, էրպապը սատագաթ, հէր վազըթտան զիեատէ մէմուրիլլին տէվլէթի Ալիեէ նէգտիլտէ սահապէթ վէ հիմաեէ վէ մուալէնէթ պուլաճագլար, վէ հազըլարընտա սուլի մուալէյեէ միլթէնաթը օլանլար միւճագաթը գա. նունիլէեէ տիւլար օլանգալար տըր, իշ պու վատըմըզտան իսթիֆատէ իթմէ. երէք, էվլատ վէ աեալընը սէֆալթ վէ իշթիլալաթ թուլմագտա իտար իլլէեթէլէրին, չու մէվալիլ շիթատէ տիւլար օլանգալարը սէֆալթ վէ իշթիլալա կիւնահ վէ վէպալարը իւ. զէրինտէ գալմըլ օլուն:

Յիլ 21 զիլգատէ սէնէ 1294

ԻԼԱՆԱԹ

Ավսթրիա տէվլէթի թէպատընտան Մարիա Պէաթիլն նամ գատըն ալէյ. հիլէ իլիա օլունան պիր գըլթ իլամըն իճրապը իլին, մէտիւնէյի մէրգու. մէնին, Պէյօղլունտա Գալիթիւնու գուլուն. զու ճատտէսինտէ քեալին պիր պապ էնֆիլէնի տիւքքեանը արսաթ պուն. տան ագտմ միւզաեէտէյէ չէգարը. լարագ 220 առէտ երւզիլք գայիլմէեէ վիրիլիլ, վէ իլպու թըլլէրին սանիսի. նին 28ընճը ճուճա իրթէսի կիւնիւ սատթ տէօրթտէն եեալիեէ գատար, մահալլինտէ վէ մէմուրը մախսուս մահ.

զէրինտէ սօն միւզաեէտէսինին իճրա. սը մուգարըր պուլունմուշ օլմաղ իլէ, թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզպուրտէ մահալը մէզքիւրտէ հազըր պուլուն. մալէրի, վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէք իտէնլէրին միւնատի Շէրիֆ աղայէ վէ եախօտ տաալիլի խարիճիլէ քիթապէթիլէն միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունուր:

Մուգատտէմա իլհարը իֆլաա իթ. միշ օլան Աթանաշ Տապէ վէ շէրիքի Գօնթանթի կիլգանըն խուսուսաթը իֆլապիլլէրինէ, ագա միւլազիլմէրին. տէն Ալէքօ էֆէնտի իլէ, աահապը մաթուպտան Անտոն քիլէճէի մու. վագգաթէն սինտիք թայիլին պուլուն. մուշ օլտուղարընտան, միւֆլիսանը մէրգու. մուշ զիմմէթիլտէ ալաճաղը օլանլարըն, գանունը թիւճարէթին 170 ինճի մատտէսինէ թէվլէթիլէ, մէր. գուճան մուվագգաթ սինտիլէրին մէէմուրիլլէթիլէրինին էսալթէ թահ. վիլի վէ եախօտ եէնիտէն իսթիլաաթ միւ իճապ իտէն վէ քիլլէրին թայիլին զըմի նընտա իսթիլարէ օլունմագ իւզըրէ, 1294 սէնէսի զիլհիճէսինին տէօրտիւ. նէ, վէ 1293 սէնէսի թըլլինին սանիսի. նին երկիրմի սէքիլլէնէ թէսատիլէ ի. տէն բազար իրթէսի կիւնիւ սատթ ալ. թըտան նիւլալթ եէտիլէ գատար, տէօրալինճիւ մահէքէյի թիւճարէթ տայիլէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

ՏԵՐԻՍԱՍԵԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐԻԹԻ ԻԼԱՆ

Ահվալը հազըրէ սէպէպիլտէն վէ պիր տէ ուֆագըլք պուլմագըլքտա կիւճիլէք օլտուղունտան, պու կիւնտէն իթիպարէն եալընը թրամվալ արա. պալարընտա միւթէպէր թուլունագ իւզըրէ պաշապաշ գայիլ ֆիեաթըլա 20 վէ 10 րարալըք պիլէթիլէր թէտա. վիլլէ չըգարըլաճաղը էհալիլէ իլան օլունուր, իշ պու պիլէթիլէրին իւզէ. իլինտէ շիլքէթին տամալար իլէ պիրէր տէ նիւմէթ օլունունուպ, մէզքիւր պի. լէթիլտէն հէր քիմ քի շիլքէթին իտա. իլանտէսինէ կէթիլիլ իսէ պէտէլի ա. նինտէ վիրիլէճէք տիր:

Պունտան էվլէլ թէտալիլլէ չըգա. ըլան 10 վէ 20 բարալըք թուճ մար. գալար պա էմըլ ալի թէտալիլտէն գալտըլաճաղընտան, պունլարը վի. իլպ պէտէլլէն պաշապաշ գայիլէ ալ. մալարը վէ մէզքիւր մարգալարը իւշ ալա գատար իտարէլաննիլլէ կէթի. իլպ պէտէլլէն ալմալարը, վէ իւշ ալ. տան սօնրա գապուլ օլունմաեանաղը իլիթար օլունուր:

Տէրիսատէթ, 7/19 նոյ. 1877

Տօգթօր Տատըրեան էֆէնտի, պու տէֆա, Պէյօղլունտա թարալա պաշը ճատտէսինտէ Համալիմ ընկերութիւ. նու. գազինսու գարշընտա վագը. նօ. 29 խանէյէ նազլ իթմիշ օլունպ, հէր սապահ ալաթիլըք սատթ 4 է գատար քէյիլիլ գապուլ իտէճէլի կիպի, բազար իրթէսի կիւնէրի սատթ 8 տէն 10ա գատար մէզքիւր խանէտէ խայրաթ պագաճագ, վէ հէր կիւն սատթ 5 տէն 8 է գատար տախի իսթանպուլ տ Պալիլ-Փաշա ճատտէսինտէ քեալին 40 նիւմէթօլու էսքի խանէսինտէ պուլուն. նարագ, քէզալիլ քէյիլիլլէրի գա. պուլ իտէճէք տիր:

Պուզա վէ Պուրուն վէ Գուլազ վէ Պէյին վէ էնվալի սընըր խասթալըզարը

Ձէնտ սէնէտէն պէրու Բարիս վէ Վիլնանըն էն մէշհուր մէքթէպէրին. տէ, պալէատէք խասթալըզարըն էմրի թէտալիլիլ ուսուղունու թահալ իլէ, վէ պու տէֆա Տէրիսատէթէ վիրուտ իթմիշ օլան տօգթօր ճ. Անան եան էֆէնտի, իլլէլ մէզքիւրէյէ տիւ. չար օլանլարը հէր ճիւճաա վէ բազար կիւնէթի սատթ 7 տէն սօնրա Պէյօղլունտա Պալըք բազարը ճիւլարընտա էր. մէնի քիլիլիլիլին արագ գաբուսու գարշընտա, էրմէնի քիլիլիլ սօգա. զընտա ն. 3 խանէսինտէ վէ սայրի կիւն. լէր տախի Պաղլէ գաբուսուտա էմին էօնիւ ճիւլարընտա կէօմիլիլին գար. շըսընտա, 53 նումէթօլու Մ. Օթիլիա. տէսին էճագալանէսինտէ սատթ 8 տէն սօնրա գապուլ իտէր:

Մալը վէ ճիւճաա իրթէսի կիւնէրի տախի Մէքթէպի թըպպիլիլ Շահանէ. տէ կէլէն խասթալարը մէճանէն պա. գաճագ տըր:

Գօնթի գարնալար վէ Շահինին, Գալաթաա պէյօլիլ ճատտէթ 132 նիւ. մէթօլու տուխան ֆապրիգաթ, պու տէ. ֆա քիւլատ օլունուպ, ֆապրիգայի մէզք. քիւր սահալլէրի իսէ խայլիլ սէնէլլէրտէն պէրու, թիւթիլ թիւճարէթիլլէ մէշըլ պուլունտալարընտան, Եէնիէթ թիւ. թիւնիլլէրին գօղուր ճիւնիլտէն, վէ մէ. մալիլէր մահրուսէյի շահանէտէ հապը օլան թիւթիլլէրին ալապընտան պուլունտու. զու կիպի, հէր նէվի սիկարա տախի իմալ վէ ֆիլիլթ իտիլմէքտէ տիր:

Մէքթիլ գուլմաեանըն մայիլթիլտէ մէհարէթիլ տատմար պուլունարագ, միւշ թէրիլլէրին մէմուսն օլմալարըն հէր ճի. հէթիլ չալըլաճագլար, վէ թաշրա իլին ի. տիլէն սիքարը տախի, պէրվէճի մաթլուպ իճրա իտիլլէճէք տիր:

Գուլմաեանըն տէրօլիլթօու չու աթի. տէքի մահլլէր տիր:

Ձէմիլլէրտէն ն. 10 տա Մանես, վէ Ագսիլայտա ն. 225 տէ Խուրլիլ էֆէն. տիր, վէ Ալաճա Համալարա ն. 40 տա Բան. տէլի, վէ Սուլթան-Համալարա ն. 53 տէ Խօրիկ Անաթալիլտա, վէ թիւթիլլէրին կիւմ. իլիկիւտէ Եագըլըլար սօգաղընտա ն. 17 տէ Բօլիլլէրի, վէ Արնալուտ քէօլիլտէն Ալէքսանտըր Վօրիլիլտա տիւքքեանլարտըր:

LA VELOUTINE
ԼԱ ՎԵԼՈՒՏԻՆ
ԼԱ ՎԵԼՈՒՏԻՆ պիւմալիլթիլ թէր. թիւլունմուշ պիլնապէրին տէրի իւզըրինէ նաֆի սուրէթտէ թէէ. սիլի օլան եարըլան վէ կէօլէ կէօրիլմէզ պիր նէվի բիլիլն թօ. գու օլունպ ինսանըն տէրիլլէն թա. պիլի պիր թագէլիլ վէրը: Մէքթիլ բիլիլն թօղունու իճատ իտէն միւսի Ե. Ֆիլի նամ գաթ տըր ԲՕՄԱՏ ՍԱԹԵՆ
Խպու բօմատա, էլլէրի եուլուն. լագվէ թագէ սագլաաղը իլէ պէ. իապէր, էլլէրի չալթաթմագ վէ սուգտան հապը օլան սայրի պու կիպի մարագտան վիգաեէ իտէր: Բարիստէ իլ սօգաղընտա ն. 2 մա. զաղա տէրօլիլթօու տուր:
ՍՈՂԻԳ ՂԱԶԻԹԱ
ՊԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալաթաա Բէնէլէմիլ-բազարընտա
Ն. 41 Խոթի խանընտա